

Introducció als problemes de la filosofia

Codi: 100292

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Marta Tafalla González

Correu electrònic: Marta.Tafalla@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Andrea Soto Calderón

Prerequisits

.

Objectius

L'assignatura ofereix una introducció a la pràctica filosòfica: observarem i analitzarem com la filosofia planteja preguntes i problemes, com els descriu en llenguatge filosòfic, i com intenta resoldre'ls mitjançant cosmovisions, marcs teòrics, conceptes i arguments, i també cercant la col.laboració d'altres disciplines científiques, humanístiques o artístiques. Prenent com a exemple alguns grans problemes filosòfics, observarem com treballa la filosofia, com filòsofs i filòsofes dialoguen i debaten en busca de les millors solucions. Així mateix analitzarem la pràctica filosòfica en tant que mirada crítica i actitud de sospita, i també en tant que diàleg i conversa, i examinarem les diferents formes d'escriure textos filosòfics.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar sobre diversos temes i problemes filosòfics a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats
2. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
3. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
4. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
5. Expressar, tant oralment com per escrit, els temes i els problemes bàsics de la tradició filosòfica.
6. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
7. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents en la societat.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
10. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
11. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
12. Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics analitzats
13. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

L'assignatura presentarà alguns grans problemes filosòfics, que abordarem mitjançant la lectura, anàlisi i discussió de textos que ens faran de guies, cosa que també ens permetrà reflexionar sobre els diferents gèneres d'escriptura filosòfica.

BLOC 1. IMPARTIT PER MARTA TAFALLA

Tema 1.1. Com conviure amb els altres?

Lectura: Mark Rowlands (2008), *El filósofo y el lobo. Lecciones sobre el amor y la felicidad* (Barcelona: Seix Barral, 2009), trad. María José Díez

Tema 1.2. Com organitzar les societats humanes?

Lectura: Silvia Federici (2004), *Calibán y la bruja* (Madrid: Traficantes de sueños, 2010), trad. Verónica Hendel y Leopoldo Sebastián Touza

Enllaç: <https://www.traficantes.net/sites/default/files/pdfs/Caliban%20y%20la%20bruja-TdS.pdf>

Tema 1.3. Com construir un futur esperançador?

Lectura: Alicia H. Puleo, *Claves ecofeministas para rebeldes que aman a la Tierra y a los animales* (Madrid: Plaza y Valdés, 2019)

BLOC 2. IMPARTIT PER ANDREA SOTO CALDERÓN

Tema 2.1. L'obtenció de la imaginació

Lectura:

Cornelius Castoriadis, "El imaginario social instituyente", *Zona Erógena*, núm 35, 1997.

Mark Fisher (2016), *Realismo capitalista ¿No hay alternativa?*, (Buenos Aires: Caja Negra, 2018), trad. Claudio Iglesias, pp. 21-34.

Tema 2.2. L'imperatiu de la felicitat

Lectura:

Sigmund Freud (1927), *El malestar en la cultura*, *Obras completas* (Buenos Aires: Amorrortu editores, 1992), trad. José I. Etcheverry, pp.85-97.

Sara Ahmed (2010), "Introducción: ¿por qué la felicidad? ¿por qué ahora?", *La promesa de la felicidad* (Buenos Aires: Caja Negra, 2019), trad. Hugo Salas, pp. 21-60.

Giorgio Agamben (2006), *¿Qué es un dispositivo?*, (Barcelona: Anagrama, 2015), trad. Mercedes Ruvituso, pp.7-26.

Tema 2.3. El poder subversiu de les imatges

Lectura:

Mitchell, W. J. T., "What Is an Image?", *New Literary History*, Vol. 15, No. 3, *Image/Imago/Imagination* (Spring, 1984), 503-537.

Hito Steyerl (2012), "En caída libre. Un experimento mental sobre la perspectiva vertical", *Los condenados de la pantalla* (Buenos Aires: Caja Negra, 2016), trad. Marcelo Expósito, pp. 15-32

M.J Mondzain (2015), "La violenta historia de las imágenes", *¿Pueden matar las imágenes? El imperio de lo visible y la educación de la mirada después del 11-S* (Buenos Aires: Capital intelectual, 2016), trad. Maya González Roux, pp. 9-61.

Metodologia

Les sessions a l'aula combinaran classes teòriques amb classes dedicades a l'anàlisi i discussió dels textos, que els i les alumnes hauran llegit prèviament.

Com a activitat supervisada, els i les alumnes elaboraran un vídeo sobre un dels temes treballats a classe.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides			
Sessions a l'aula	45	1,8	3, 4, 5, 9, 11
Tipus: Supervisades			
Elaboració d'un vídeo	20	0,8	8, 10
Tipus: Autònomes			
Lectura dels textos obligatoris	77,5	3,1	4, 9, 10, 11, 12

Avaluació

L'avaluació consisteix en tres proves.

La primera és un examen que tindrà lloc a la meitat de curs, i la segona és un examen que tindrà lloc a final de curs. Les dates exactes es donaran a conèixer els primers dies de classe. En els exàmens, caldrà demostrar un coneixement suficient dels continguts treballats en les classes i de les lectures obligatòries, així com capacitat d'anàlisi i reflexió crítica.

La tercera prova consisteix en l'elaboració d'un treball sobre un dels temes tractats a l'assignatura, i la seva presentació oral en un vídeo. Es recomana realitzar aquest treball en grups de 3/4 persones, però si algú prefereix fer un treball individual, el podrà fer. Important: cal pactar el tema amb la professora en una sessió de tutoria. Mentre realitzen el treball, els/les alumnes poden assistir a sessions de tutories amb la professora a les hores d'atenció al despatx. La data d'entrega del vídeo s'establirà entre el primer i el segon examen. La data exacta es donarà a conèixer els primers dies de classe.

Una vegada cada prova hagi estat avaluada, i la nota penjada al campus virtual, els/les alumnes que ho desitgin podran anar al despatx de la professora durant les hores d'atenció, i demanar una revisió.

Els/les alumnes que hagin suspès una, dues o les tres proves, podran presentar-se a reavaluació i recuperar la prova o proves que hagin suspès.

Si un/a alumne/a no s'ha presentat a alguna de les proves, es podrà presentar a reavaluació. Però per poder anar a reavaluació, caldrà haver-se presentat, com a mínim, a dues de les tres proves.

Quan un/a estudiant no hagi realitzat cap de les proves, o bé només hagi realitzat una de les proves, serà considerat/da "no avaluable".

Caldrà aprovar les tres proves per aprovar l'assignatura. La nota final serà la nota mitja de les tres proves.

Es prega als/les alumnes que usin l'email només per qüestions urgents. La resta de dubtes i problemes es resoldran durant les hores de classe i de despatx. No es realitzaran tutories per email.

Si algun/a alumne/a ha de comunicar-se de forma urgent amb les professores, es prega que no utilitzi el campus virtual, sinó l'email institucional.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen 1	33,3	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Examen 2	33,3	2,5	0,1	1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12
Vídeo	33,3	2,5	0,1	1, 3, 4, 5, 6, 12

Bibliografia

Lectures obligatòries

Estan indicades en l'apartat de continguts

Bibliografia complementària

Stanford Encyclopedia of Philosophy

<https://plato.stanford.edu/>

Internet Encyclopedia of Philosophy

<https://www.iep.utm.edu/>

Programari

L'assignatura fa ús del campus virtual. En el cas que no es pogués fer docència presencial, s'emplearia l'eina Teams.